

РЕШЕНИЕ

№ 37

гр. Пловдив, 26.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Катя Ст. Пенчева
Тодор Илк. Хаджиев

при участието на секретаря Мила Д. Тошева
като разгледа докладваното от Тодор Илк. Хаджиев Въззивно гражданско дело № 20245000500015 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Д.а. "Д.р.в.з-" против Решение № 1366/ 09.11.2023 г. по гр. д. № 2292/2022 г. на ОС - П., с което е отхвърлен предявеният против „П.к.“ АД иск за сумата от 70857, 71 лв., представляваща левовата равностойност с включено ДДС на липсващо количество от 69, 452 тона – газьол за промишлени и комунални цели, съхраняван в резервоари на ответника в гр. П..

Жалбоподателят обжалва решението като незаконосъобразно с доводи за допуснати съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на материалния закон и необоснованост. Счита за неправилен извода на окръжния съд да приеме, че липсата на гориво се дължи единствено на фири, за което се позовал на назначената съдебно – химическа експертиза, която обаче противоречи на останалите доказателства по делото. Излага съображения за основателност на предявения иск, поради което иска да се отмени решението, вместо което се постанови ново, с което да се уважи

предявеният иск.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор от въззиваемият „П.к.“ АД, който чрез пълномощника си оспорва въззивната жалба.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност във връзка с доводите на страните, констатира следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК от надлежна страна и против акт, подлежащ на въззивно обжалване, поради което е допустима.

Предявен е от Д.а. "Д.р.в.з.-" против „П.к.“ АД иск за сумата от 70 857, 71 лв., представляваща левовата равностойност на липсващото количество от 69, 452 тона газьол, което му е предоставено за съхранение.

Не е спорно делото, че на 14.03.2008 г. между страните е сключен договор за съхранение на военновременни запаси (ВВЗ) № 23, по силата който ответникът „П.к.“ АД се задължил да съхранява срещу възнаграждение предаденото му от ДА „Д.*****“ промишлено дизелово гориво срещу възнаграждение, като договорът е сключен за срок от 1 година, считано от 01.01.2008 г.

Не е спорно, че по искане на ответника в съответствие с чл. 4, ал. 2 от договора същият е прекратен, считано от 01.01.2010 г.

От представения по делото Констативен протокол изх. № УКДР 70 – 11 – 2526/ 06.08.2010 г. е видно, че към посочената дата съхраняваното от „П.к.“ АД гориво възлиза 969, 358 т., 261, 555 т. от което се намира в резервоари в база на ответника, находяща се в гр. П., бул. „К.ш.“ №**, а останалата част от 707, 991 т. на територията на „Б.-Р.“ АД, находяща се в гр. П., ул. „К.ш.“ №**.

С Борсов договор №***/ 25.08.2010 г. и Анекс от 23.12.2011 г. на ЕТ „А.-**-А.К.“ са продадени 655, 824 т. от съхраняваното гориво, а 65, 342 т. са отнети в полза на държавата с НП № 36/ 30.11.2011 г.

Останалото след продажбата на ул. „К.ш.“ гориво от 203, 236 т., по отношение на което НП №***/ 18.10.2011 г. за отнемането му в полза на държавата е отменено, е преместено на 11.07.2011 г. в базата на ответното дружество на бул. „К.ш.“.

Останалите общо 248. 192 т. гориво с Борсов договор № 143/ 17.02.2022

г. са продадени на „Н.У.О.“ ООД, но реално са предадени 178, 740 т. с 9 бр. служебни приемателни актове, тъй като е констатирана липса на 69, 542 т.

Съгласно чл. 22 от Закона за държавните размери и военновременни запаси (ЗДРВВЗ) съхраняването и опазването на военновременните запаси се извършват от агенцията или се възлагат от нея чрез договори на търговци и организации за възложените им с акт на Министерския съвет военновременни задачи или на търговци и организации, определени от агенцията на конкурсен принцип. По съществото си договорът, който се сключва с лицата по чл. 22 ЗДРВВЗ, представлява договор за влог по чл. 250 ЗЗД с характерните му правни последици, по отношение на който, обаче, са приложими специалните разпоредба на ЗДРВЗ, които променят съществено неговата характеристика. Разпоредбата на чл. 24, ал. 6 ЗДРВВЗ постановява, че до реализацията и преместването на освободените военновременни запаси търговците или организациите, които ги съхраняват, носят отговорност за целостта и състоянието им. С оглед целта на договора да осигури запазването на суровини, материали и стоки от национален и обществен интерес следва да се приеме, че прекратяването на сключения договор за съхранение поради изтичане на срока не води автоматично до прекратяване на правната връзка, която продължава до тяхното фактическо преместване, до който момент съхранителят има задължение да ги пази, за неизпълнението на което носи отговорност по чл. 24, ал. 6 ЗДРВВЗ. До вдигането на вещите влогодателят следва да му заплаща уговореното в договора възнаграждение, както и обезщетение за вредите, които влогоприемателят е претърпял от продължаващото съхранение въпреки изтичане срока на договора. От изложеното се налага извод, че претенцията на ищеца за паричната равностойност на липсващото гориво следва да се квалифицира по чл. 24, ал. 6 ЗДРВВЗ, а не по чл. 59 ЗЗД, на каквато плоскост я е разгледал окръжният съд. Въпреки това решението не е недопустимо, тъй като искът е разгледан въз основа на изложените в исковата молба фактически твърдения.

Спорен по делото е въпросът дали липсата се дължи вследствие на виновно поведение на ответника или на обстоятелства, за които не следва да отговаря – поради естествено намаление теглото и обема на горивото (фири).

За да отхвърли предявеният иск, позовавайки се на заключението на в. л. Й.Т. по назначената съдебно – техническа експертиза, окръжният съд е

приел, че количеството на процесното гориво е намаляло от естествени фери от дългогодишния престой в резервоарите и от извършваните сливноналивни работи, както и най – вече поради настъпили в състава на процесното гориво - газьол за промишлени и комунални цели - промени, които се изразяват в увеличаване на смолно - асфалтовите вещества (асфалтени, смоли, карбени, карбоиди до образуването на кокс /сажди/), благодарение на протичащите уплътнителни и присъединителни реакции, които протичат в горивото, както и до увеличаване на твърдите частици, което води до увеличаване на механичните примеси и следователно до нехомогенност на горивото. По - високото съдържание на сяра е довело до увеличаване на полярните съединения, които се осмояват под влияние на кислорода от въздуха, а дългият период на съхранение ги превръща в т.нар смоли, които полепват по стените на резервоарите и съответно водят до количественото намаляване на горивото.

Настоящата инстанция намира, че окръжният съд неправилно се е позовал на посоченото заключение, тъй като, на първо място, вещото лице не дава отговор с колко е намаляло горивото вследствие на настъпилите химични промени, а освен това е налице основателно съмнение в неговата правилност поради начина на вземане на пробите. Съгласно чл. 9, ал. 1 от Наредба № 3 от 18.04.2006 г. за вземането на проби и методите за анализ за целите на контрола върху акцизните стоки (ДВ бр. 37/ 2006 г.) при вземане на проби от акцизни стоки следва да прилагат техническите процедури, съдържащи се в Европейското ръководство за вземане на проби от митническите и данъчните органи (SAMANCTA) публикувано на интернет страницата на Европейската комисия, ГД "Данъци и митнически съюз", [*****](#), според която за изследване съдържанието на течни горива от резервоари следва се вземат едни и същи количества проби от горната, средната и долната част, които се събират в съд за смесване и след цялостното им смесване се създава сборна (обща) проба. Изрично е отбелязано, че за прецизност на изследването следва да се има предвид, че на повърхността на течността или на дъното на резервоара може да има примеси и/или остатъчна вода.

В случая е несъмнено, че резервоарите (11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 241, 245, без номер – спецификация към Борсов договор № 143/ 17.02.2022 г. – л. 144), в което се е съхранявало горивото, са били празни (Протокол за

извършена проверка № 1149/ 12.05.2022 г. на л. 161), поради което вещото лице е могло да вземе проби само от дъното на съдовете, където се е формирала утайка и течността е с променен химичен състав, което в крайна сметка компрометира верността на заключението. От друга страна по делото няма спор, че горивото не съответства по показател сяра, което се установява от представените сертификати за стоков контрол на „Б.“ АД от 2021 г. (л. 370 – 433), но следва да се отчете, че всички останали показатели са в рамките на референтните стойности, което опровергава констатациите на в. л. Й.Т., които са изградени на база проба от дънен остатък. Независимо че има характера на частен документ, удостоверените в представените сертификати резултати от извършената качествена и количествена проверка следва да се приемат за достоверни, тъй като, видно от публичния регистър на акредитираните ООС, обявен на *****, изследването е извършено от акредитирана по чл. 9, ал. 3 от Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол лаборатория от ИА „Б.с.а.“ и поради това се ползват с материална доказателствена сила, която не е оборена по делото. Т. е. независимо от изтичане срока на годност на горивото това не е довело до съществено влошаване на неговото качество.

Във връзка с възражението за намаляване количеството на процесното гориво поради естествени фири по делото е допусната съдебна експертиза с в. л. К.Б., което дава заключение за максималнодопустимия размер на фирите в няколко варианта според приложимия нормативен акт, количество и период на съхранение. На първо място следва да се отбележи, че приложимият нормативен акт за изчисляване на естествените фири е Наредба № 4 от 28.06.2006 г. за нормите на пределните размери на естествените фири на акцизните стоки (обн., ДВ, бр. 57 от 14.07.2006 г.), която е специална по отношение на Наредба № 13а-10403 за пределните размери на естествените фири, брака и липсите на стоково – материалните ценности при съхраняването и транспортирането им (обн. ДВ. бр.61/ 1959 г.).

Според приложимата Наредба № 4 от 28.06.2006 г. нормите на пределните размери на естествените фири се прилагат в два случая: 1) при движение на акцизните стоки по чл. 2, ал. 1, когато действително получените количества са по-малко от количествата, посочени от изпращача в придружителния административен документ – чл. 3, ал. 1; 2) когато при

съхранение на акцизните стоки по чл. 2, ал. 1 при направена проверка (инвентаризация) се установят загуби – чл. 3, ал. 2.

По делото се установи, че находящото се в гр. П., ул. „К.ш.“ №** гориво в размер на 203, 236 т., оставено за отговорно пазене на „П.к.“ АД съгласно протокол от 01.06.2011 г. (л. 195), на 06.07.2011 г. е транспортирано в базата на дружеството на ул. „К.ш.“ под контрола на митнически служители (Протоколи за осъществени контролни действия на лица, извършващи дейности с акцизни стоки – л. 198 - 203), като при изсипването му в резервоарите не са установени количествени отклонения, доказателство за което е съставеният Протокол за отговорно пазене от 21.07.2011 г. (л. 62), подписан без възражения от представляващия ответника Б.И.К.. Следователни при липса на констатирана разлика в натовареното и доставено количество гориво не следва да се признаят фири за сливоналивни работи.

Фири следва да се признаят на основание чл. 3, ал. 2 от Наредба № 4/ 28.06.2006 г. предвид установената загуба на гориво при извършената на 12.05.2022 г. проверка от служители на Агенция „Митници“ (Протокол за извършена проверка № 1149/ 12.05.2022 г.), които следва да се изчислят върху съхраняваното количество от 248, 192 т. за времето от 24.03.2022 г., на която дата е изнесено последното количество гориво от купувача „Н.У.О.“ ООД, до 20.01.2011 г., когато е извършена последната доставка по Борсов договор №***/ 25.08.2010 г. Видно от допълнителното заключение на вещото лице размерът на нормативнопризнатите фири за съхранение по Наредба № 4/ 28.06.2006 г. за периода 20.01.2011 г. – 14.03.2022 г. върху посоченото количество гориво е 6, 260 т., а за извършените сливоналивни работи за предаване горивото на „Н.У.О.“ ООД – 0, 124 т., т. е. общо 6, 384 т., които следва да се приспадат от установената липса от 69, 452 т., при което липсващото гориво възлиза на 63, 068 т. Пазарната стойност на същото е 54 800, 06 лв. (63, 068 x 850, 20 x 1, 022), като върху посочената сума не следва да се начисли ДДС, тъй като в случая не се касае за облагаема доставка по чл. 2 ЗДДС.

От изложеното се налага извод, че независимо от изтичане срока на договора от 14.03.2008 г. ответникът не е изпълнил задължението си по чл. 8, т. 5 да съхранява предоставените му стоки с грижата на добър търговец до тяхното изтегляне, вследствие на което е възникнала липса в размер на 63,

068 т. гориво, чиято парична равностойност от 54 800 06 лв. следва да възстанови на ищеца на основание чл. 24, ал. 6 ЗДРВВЗ. Изложеното налага обжалваното решение да се отмени в частта, в която предявеният иск е отхвърлен до сумата от 54 800, 06 лв., вместо което се постанови ново, с което се уважи за посочената сума. Решението в частта, в която искът е отхвърлен за разликата до пълния предявен размер от 70 857, 71 лв. следва да се потвърди.

С оглед изхода на делото на ищеца ДА „Д.****“ следва да се присъдят разноски за ДТ и вещи лица в размер на 4025, 80 лв. съобразно уважената част на иска, както и разноски за един юрисконсулт за двете инстанции в размер на 600 лв., а на ответника „П.к.“ АД разноски за адвокат и вещи лица в размер на 1188. 84 лв. съобразно отхвърлената част на иска.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1366/ 09.11.2023 г. по гр. д. № 2292/2022 г. на ОС – П. в частта, в която е отхвърлен предявеният от Д.а. "Д.р.в.з-" против „П.к.“ АД иск по чл. 24, ал. 6 ЗДРВВЗ до сумата от 54 800, 06 лв., представляваща левовата равностойност на липсващо количество от 69, 452 тона газьол за промишлени и комунални цели, съхраняван в резервоари на ответника в гр. П., вместо което **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „П.к.“ АД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. П., ул. „К.ш.“ №** да заплати на Д.а. "Д.р.в.з-", гр. С., ул. „М.“ №* сумата от **54 800, 06 лв.**, представляваща левовата равностойност на липсващо количество от 63, 068 т. газьол за промишлени и комунални цели, съхраняван в резервоари на ответника в гр. П., предмет на Договор за съхранение на военновременни запаси № 23 от 14.03.2008 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 30.08.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА „П.к.“ АД да заплати на Д.а. "Д.р.в.з-" разноски по делото в

размер на 4625. 80 лв.

ОСЪЖДА Д.а. "Д.р.в.з-" да заплати на „П.к.“ АД разноси по делото в размер на 1188. 84 лв.

Решението може да бъде обжалвано пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____